spraak water spraak water

een geluidsbijdrage
aan het evenement QI-Kunsteiland
op het terrein van de Quarantaine Inrichting in Rotterdam-Heijplaat

tenhoorstelling van half juni t/m 31 augustus 2003

SPRAAKWATER is een geluidsbijdrage aan het evenement QI-Kunsteiland uitgevoerd met en door leerlingen van 6-12 jaar van SMS de Klaver-Heijplaat o.l.v. Arnold Schalks en Chantal Kleijnendorst.

Idee

Een kind leert dat het niet netjes is om met volle mond te praten. Rivieren worden anders opgevoed. Zij moéten zelfs met volle mond praten: een mond vol water. Daarbij mag naar hartelust worden gespetterd, geklotst en geplonsd. Een rivier met een droge mond heeft niks te zeggen.

Al vele eeuwen wordt de stem van het water gehoord (en gevreesd). Maar weinig mensen hebben de moeite genomen om het water toe te spreken of een gesprek aan te knopen. QI-Kunsteiland biedt jonge Heijplaters de unieke kans om het water wat terug te zeggen en wel met het project 'Spraakwater'.

Voor dit project denken leerlingen van SMS de Klaver-Heijplaat na over de rol die het water in hun leven speelt. Ze schrijven hun gedachten op, en spreken die vervolgens op een geluidsband in. De woordenvloedband zal tenslotte aan de oever van de Nieuwe Maas worden afgespeeld als eerbetoon aan het voorbijstromende Maaswater.

Om er zeker van te zijn dat het water zich aangesproken voelt, zullen de kinderen bij het inspreken de regels van goed gedrag moeten overtreden. Nadat ze een ferme slok hebben genomen lezen ze, net als de rivier met hun mond vol water, hun bijdragen met vriendelijk gorgelende, kabbelende en reutelende bijgeluiden voor. Een onder de spreekmond opgesteld afwasteiltje moet het eventueel overlopende spraakwater opvangen.

Arnold Schalks, Rotterdam, 25 januari 2003.

Geen water, geen leven.

Water is overal, namelijk:
- boven ons: in de lucht en de wolken,
- om ons heen: in planten, dieren, rivieren, meren en oceanen,
- onder ons: in de grond,
- en binnen in ons: een volwassen mens bestaat bijvoorbeeld voor 60 procent uit water, een kind bestaat voor 70 procent uit water en onze hersenen bestaan voor 85 procent uit water.

Het grootste deel van de aardbewoners leeft zelfs ín of onder water. Met andere woorden: waar geen water is, kun je niet leven.

De eerste vormen van leven zijn ongeveer 3,5 miljard jaar geleden in het water van de oceanen ontstaan. De totale hoeveelheid water op aarde is sindsdien gelijk gebleven. Dat betekent, dat er in de tijd van de dinosauriërs evenveel water op aarde was als nu. Het water van vandaag heeft ooit deel uitgemaakt van de 'oer-oceaan' en is dus oer-oud. Het zou best kunnen, dat het waterijsje waar je morgen aan likt, miljoenen jaren geleden een stukje van een ijsberg was. Het zou ook best kunnen, dat een oer-mens met watermoleculen, waaruit jouw hersenen bestaan, miljoenen jaren geleden zijn dorst leste.

Water is voor ons de gewoonste zaak van de wereld. We drinken het, we wassen ons ermee, we zwemmen erin. Elke dag doen we misschien wel twintig keer de kraan open en elke keer stroomt er 'gewoon' water uit. Daar denken we niet eens bij na. Toch is water iets heel bijzonders.

Water is vloeibaar, maar als het bevriest, dan wordt het ijs. Water dat kookt, verdampt en wordt stoom. In water kun je vele stoffen oplossen, zoals bijvoorbeeld suiker, zout, hoofdpijnpoeder en limonade. Wat niet oplost in water, dat blijft drijven (handig voor een boot of bij zwemles) of zinkt naar de bodem (wat minder handig voor een boot of bij zwemles).

Volgens sommige volkeren bezit water toverkracht en sommige mensen noemen het water heilig. De chemicus noemt het water 'H_2O'. De H staat voor 'hydrogenium', wat waterstof betekent en de 'O' staat voor 'oxygenium', wat zuurstof betekent. H_2O wil zeggen, dat een watermolecuul is opgebouwd uit 2 waterstof-atomen en 1 zuurstof-atoom.

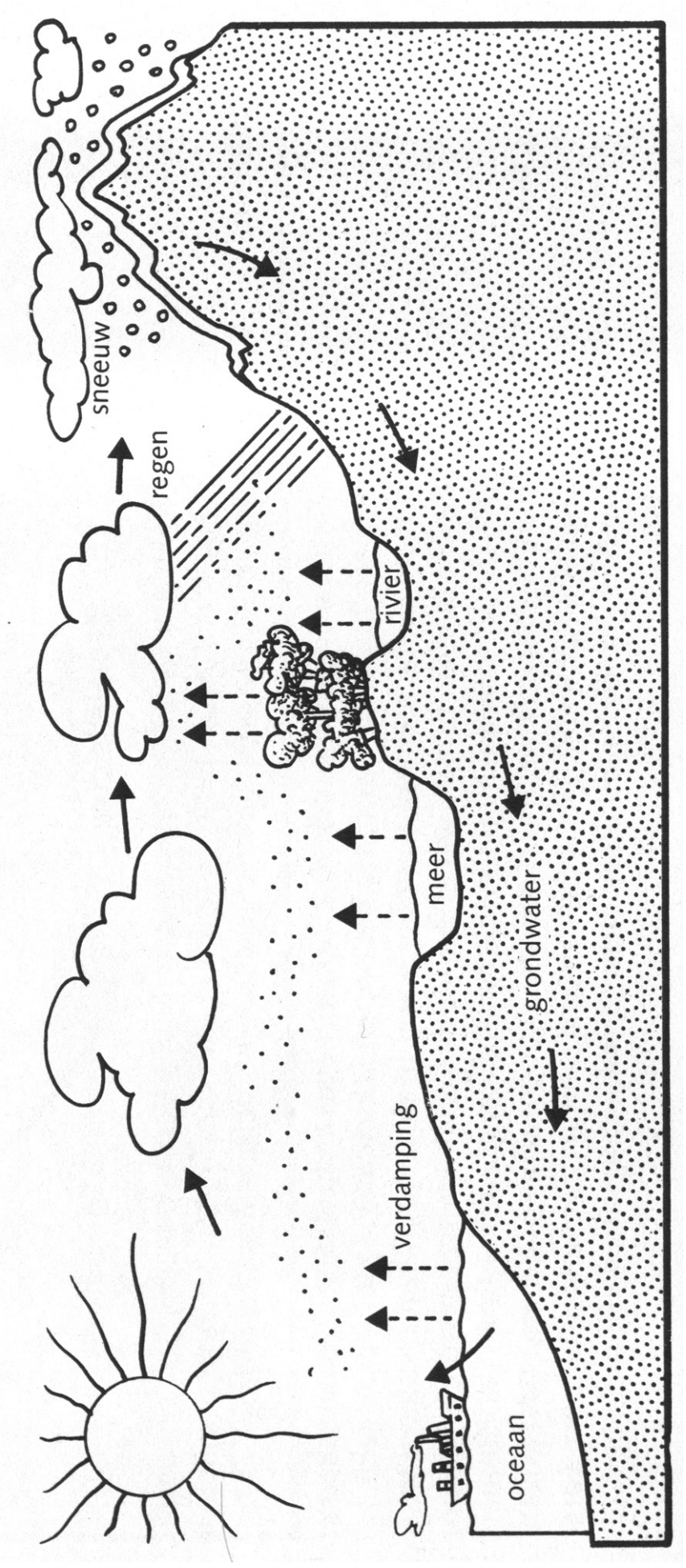
Goed H_2O uit de kraan heeft geen kleur, geen smaak en het ruikt nergens naar. Je ziet er niet aan af, dat het een lange reis achter de rug heeft. Die lange reis noemen we de natuurlijke waterkringloop:

Door de warmte van de zon verdampt er water uit de oceanen. De lichte waterdamp stijgt op en vormt wolken in de lucht. Als de waterdamp op grote hoogte afkoelt, vormt het zware regendruppels, die gaan vallen, waardoor het gaat regenen. Het grootste deel van die regen valt direct terug in de oceanen. Een klein deel valt als sneeuw op de noord- of zuidpool, waar het eeuwenlang blijft liggen. Ongeveer een derde deel van alle regen valt op het land. Na een lange omweg komt al dat water tenslotte weer in de oceanen terug.

Ons drinkwater wordt tijdelijk uit die natuurlijke waterkringloop gehaald. Het wordt schoongemaakt en daarna door ons gebruikt. Daarna wordt het weer schoongemaakt en aan de natuurlijke kringloop teruggegeven. Eigenlijk hebben we het water dus even geleend. Bijna al het water dat wij gebruiken is binnen 24 uur weer terug in de natuur.

Het water heeft een lange reis gemaakt voordat het bij ons uit de kraan komt, maar over datzelfde water kun je ook lange reizen maken: over het rivierwater van de Rijn kun je met een boot 1.300 km ver naar Zwitserland varen en over het water van de Maas bijna 1.000 km naar Frankrijk. De langste rivier op aarde is de Nijl in Egypte, met een lengte van zelfs 6.700 km. Bevaarbaar water is dus een hele goede en goedkope verbindingsweg.

De Rijn is één van de drukst bevaren rivieren ter wereld. Per jaar varen er ongeveer 160.000 schepen over, die meer vracht vervoeren dan alle treinen en vrachtauto's bij elkaar.

natuurlijke waterkringloop

Afbeelding 1

Afbeelding 2

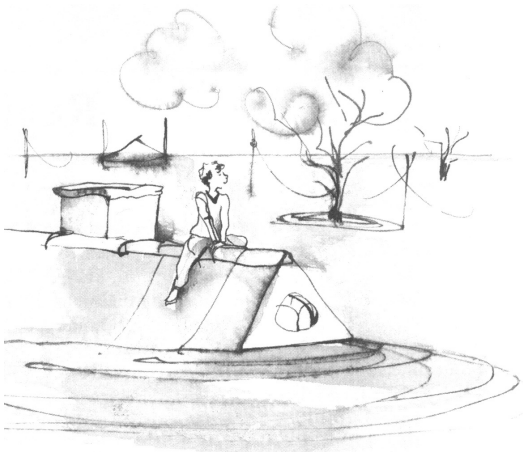
Afbeelding 3

Afbeelding 4

Afbeelding 5

Afbeelding 6

Afbeelding 7

Afbeelding 8

Afbeelding 9

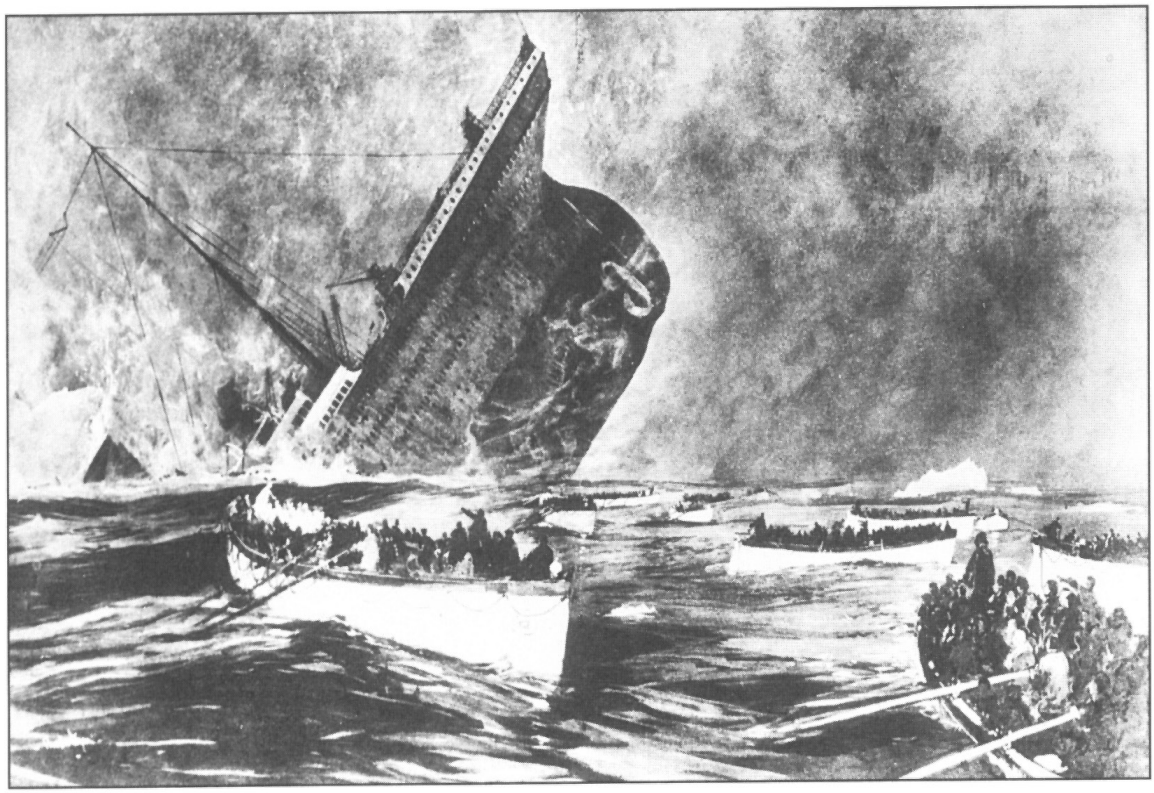
Afbeelding 10

Afbeelding 11

Spraakmaken: 6 juni 2003 met, daarop volgend, afwerking en montage.
Tenhoorstelling SPRAAKWATER: van half juni t/m 31 augustus 2003

QI-Kunsteiland
Quarantaineweg 1
3089 KP Rotterdam-Heijplaat
010-428 06 56

info@qi-kunsteiland.com
www.qi-kunsteiland.com

Bronvermelding literatuur en afbeeldingen:

"water" informatieboek, Blankena, Jongman en Zwiers, uitgeverij De Ruiter, 1989 / ISBN 90 05 06143 X / CIP

"het waterboek", Piet Duizer met tekeningen van Helen van Vliet, Uitgeverij Ploegsma, 1997 / ISBN 90 216 1259 3

"Ons lieve leven", 100 jaar Nederlandse krantenfoto's, L. J. Veen's Uitgevermaatschappij N.V., 1972 / ISBN 90 204 3752 6

Foto van de ondergang van de Titanic: ABC Press